

SALAMON ANDRÁS SZÍNHÁZTÖRTÉNET KEZDŐKNEK ÉS HALADÓKNAK CÍMŰ KÖTETÉT MUTATTÁK BE KOLOZSVÁRON

Közérthető színháztörténet nemcsak diákoknak

Nemcsak diákoknak szól Salamon András Színháztörténet kezdőknek és haladóknak című, a Koinónia kiadó gondozásában napvilágot látott kötete, amelyet hétfőn mutattak be Kolozsváron. A sepsiszentgyörgyi magyartanár könyve a drámairodalom és színház összefüggéseit túl a világ és a színház összefüggéseit is az olvasó elé tárja.

» KISS JUDIT

Salamon András nyugalmazott sepsiszentgyörgyi magyartanár Színháztörténet kezdőknek és haladóknak című, a Koinónia kiadó gondozásában napvilágot látott kötetét mutatták be hétfőn délután a kiadó kolozsvári kávézójában, a Kofferben. Salamon András könyvének bemutatóján Bodó A. Ottó, a Babes–Bolyai Tudományegyetem színház és film karának egyetemi docense, Bartha Katalin Ágnes, a kar egyetemi adjunktusa, valamint Rostás-Péter

Bodó A. Ottó egyetemi docens (balról a második), Bartha Katalin Ágnes adjunktus és Rostás-Péter Emese, a kötet egyik szerkesztője a színháztörténeti kiadvány bemutatóján a kolozsvári Kofferben

Emese, a könyv egyik szerkesztője méltatta a színháztörténeti munkát.

Az elméleti tudáson túl

Mint elhangzott, a szerző hosszú évtizedeken át nemcsak elméleti tudást nyújtott diákjainak, de a való életben is sokat tett Sepsiszentgyörgyön a színházi életért, diákszínjátszó csapatából nőtt ki az Osonó színház műhely, a Plugor Sándor Művészeti Líceumban megalapított színészosztályban alaptantárgyként tanította a színháztörténetet. Bodó A. Ottó hangsúlyozta, Salamon András több évtizedes tevékenységének köszönhetően rengetegen kerültek a színházi világ bűvöletébe: a pedagógus számos egykori sepsiszentgyörgyi diákjából lett színész, rendező, dramaturg az erdélyi teátrumokban.

A kötet elsősorban dráma tagozatos középiskolásoknak szól, de természetesen bárkinek, aki érdeklődik a színháztörténet iránt. A gazdag képanyaggal ellátott kiadvány az okortól a rokokó koráig taglalja a színház világtörténetét, és bár tankönyvként is használható, de nem a szó szoros értelmében vett tankönyv: bárki, aki érdeklődik a világot jelentő deszkák története iránt, haszonnal olvashatja. Amint a Koinónia kiadó ajánlásában szerepel, a könyv brávrja az, hogy tudományos, ugyanakkor közérthető és olvasható is. „A szerző úgy mutatja be a színház- és drámatörténet fejlődését, hogy közben kibontja a vizsgált korszak világképét, és annak tükröződését a korszak drámájában, színházában. Így nem vész el az adatok között, hanem

izgalmas eszmétörténeté is válik a színháztörténet. Salamon András könyvét mélyen átjárja a színházzszeretet” – olvasható az ajánlóban. Bodó A. Ottó úgy fogalmaz, Erdélyben, sőt az egész magyar nyelvterületen sem túl gyakran születik egyetemes színháztörténeti könyv.

Izgalmas utazásra hív a kötet

„Salamon András művének értéke azonban nem ebből fakad: a kötetben a szerző olyan izgalmas utazásra hívja az olvasót, amelyben világnézeteket, gondolkodásmódokat, világképeket bemutatva a drámairodalom és színház összefüggéseit túl a világ és a színház összefüggéseit is elénk tárja. Könyve izgalmas olvasmány színháziaknak és szellemi kalandokra vágyóknak egyaránt” – írta az egyetemi docens, aki maga is tanítványa volt Salamon Andrásnak. Boros Kinga, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem munkatársa úgy fogalmaz, a kötet azt állítja magáról, hogy színháztörténetet, világirodalmat tanuló középiskolás diákok számára készült, azonban a prologus szerényen elhallgatja az érdeklődést, amely az első oldalaktól kezdve magával ragadja az olvasót: a szerző szenvedélyesen faggatja a drámában a mindenkori embert. „A szorongó, elszánt, bosszúvágyó, tehetetlen, vakmerő, ártatlan, önmagában kételkedő mindenkori embert és a benne megnyilvánuló korszellemet kutatja, akár drámák szerkezetét vizsgálja, akár templomok kupoláját szemléli. Eközben szakszerűen elővezeti az európai dráma és színház avatott kutatóinak téziseit Arisztotelésztől Fischer-Lichteig. Salamon András szerzőként is tanár: olyan ember, aki nem önmaga megvalósításán dolgozik, hanem megosztani akar értéket, kíváncsiságot, lelkesedést. Újrakezd és együtt halad minden egyes diákkal, olvasóval. Öröm vele menni” – írja Boros Kinga a kötet fűlészövegében.

Hiánypótló lexikon az 1956–2016 közötti időszak szépirodalmából

» KRÓNKA

Hatvan év legfontosabb szépirodalmi műveit és eseményeit ismertető weboldalt készít a Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézetének (MMA MMKI) kutatócsoportja. Az 1956 és 2016 közötti időszak kortárs magyar irodalmát feldolgozó munkát hétfőn mutatták be a Pesti Vigadóban – írta az MTI. Falusi Márton, a szerkesztőbizottság vezetője a felidézte: a Magyar irodalmi művek és események 1956–2016 című kutatási program 2018-ban indult, és várhatóan 2021-re nyolcszáz szócikkben dolgozza majd fel a magyar irodalom hatvan évét. Jelenleg a kutatás első évében készült több mint 220 szócikket érhetik el az érdeklődők a www.mmalexikon.hu honlapon. Falusi Márton szerint a nagyszabású vállalkozás irodalmi és művelődéstörténeti szempontból is hiánypótló.

» A világos, jól követhető és rövid elemzések az irodalomtörténet korszerű módszereiből kiindulva, ismeretterjesztő céllal hívják föl az érdeklődők figyelmét a kortárs magyar irodalom jelentős teljesítményeire.

Nyomatott formában is megjelenik a lexikon

Mint hozzátette, a lexikon nem alkotó-, hanem műközpontú, és horizontális megközelítésben évről évre haladva, számos keresztivatkozást létesítve tartalmazza az 1956 és 2016 között kiadott legfontosabb magyar szépirodalmi műveket, valamint az irodalmi gondolkodást meghatározó eseményeket. A szócikkek között műfajok, szerzők, kiadók és szócikkírók alapján is lehet keresni. A világos, jól követhető és rövid elemzések az irodalomtörténet korszerű módszereiből kiindulva, ismeretterjesztő céllal hívják föl az érdeklődők figyelmét a kortárs magyar irodalom jelentős teljesítményeire. Elmondta, hogy mivel a munka nyomtatott kézikönyv formájában is megjelenik majd, egy szerző legfeljebb öt művéről készül szócikk, és a hozzájuk kapcsolt, válogatott szakirodalom is legfeljebb öt értekező művet tartalmaz. Az iro-

dalmi lexikon széles körű szakmai összefogással készült, szócikkeit a kutatócsoport tagjai, valamint felkért külső szakértők válogatják és írják. Kucsera Tamás Gergely, az MMA főtájtára a sajtótájékoztatóan úgy fogalmazott, a lexikon célja a kortárs magyar irodalom értékeinek bemutatása, népszerűsítése. Kitért arra is, hogy az MMA MMKI a kortárs művészeti szemléletmódok, stílusok lehető legátfogóbb feltárására és elemzésére törekedve tervezi, hogy a lexikon tárgykörét más művészeti ágakra is kiterjeszti. Elmondta, hogy az ingyenesen elérhető és folyamatosan frissülő honlap mellett az MMA MMKI nyomtatott formátumú lexikonban is közzé fogja tenni a kutatás eredményeit.

A határon túli alkotások is szerepelnek

Kocsis Miklós, az MMA MMKI igazgatója azt mondta, öröm és büszke-

ség számára, hogy a kutatóintézet egy ilyen „fantasztikus” projekten dolgozik, majd megköszönte a szerkesztőbizottság munkáját, amelynek vezetői Pécsi Györgyi és Falusi Márton. Pécsi Györgyi főszerkesztő elmondta, hogy a kronologikus elrendezésű munkába 700–750 irodalmi művet és mintegy 50–70 olyan eseményt válogattak be a szerkesztőbizottság tagjai, amelyek érdemi módon hatottak az irodalmi élet alakulására. Mint mondta, az 1956–2016 közötti időszak a magyar irodalom legkevésbé feltárt korszaka. Alapvetésük volt a munka során, hogy semmiképpen ne legyen ideologikus az anyag, és amennyiben lehetséges kerülje el a politikai vonatkozásokat. Az is céljuk volt, hogy a határon túli alkotások integráns részei legyenek a válogatásnak, valamint, hogy ne olyan kézikönyvet hozzanak létre, amelyet csak a szakemberek használnak.